

”Da vi blev dement(e)”

Erling Tiedemann, fhv. amtsborgmester og fhv. formand for Etisk Råd, nuværende redaktør

*Der er no'en, som si'r, at der er ingen engle,
at troen på dem er kun et fænomén.
Men hvodden vil de men'sker så forklare,
at jeg på 30. år er gift med én ...*

”Alle mennesker ændrer sig igennem livet. Det mest stabile i livet er forandringer. Alligevel er der nogle, som bliver ved med at være sig selv”. Sådan indleder Erling Tiedemann sin personlige beretning om livet med sin kone, og hvad der skete, da hun blev ramt af en demenssygdom.

De første tegn og udredning

Ægteparret, som har været gift i 37 år, klarede sig fint i alderdommen trods fysisk svækkelse, og de stoppede heller ikke med at rejse ud i den store verden. De boede bl.a. et halvt år i Rom og rejste senere til Lucca, en vidunderlig middelalderby. Men en aften på hotellet faldt hustruen - umiddelbart uden årsag. Hun blev kørt til hospitalet i en ambulance. Her blev hun undersøgt, og heldigvis fejlede hun ikke noget akut, men lægen mente, hun skulle udredes for vaskulær demens.

Efter hjemkomst blev hustruen udredt på rigshospitalets hukommelsesklinik. I den periode begyndte pårørende-ansvaret at gå op for Erling Tiedemann. Han mener det ikke som en kritik af systemet, men han har ondt af den hjælpeløse patient, som ikke har en pårørende til at hjælpe sig.

Hjemmepleje og plejehjem

Han vil heller ikke kritisere den kommunale hjemmepleje, som de modtog efter visitation. Alle hjemmehjælperne var gode. Han vil blot konstatere, at han holdt fortegnelse over, hvor mange der kom i hjemmet gennem et par år. I alt var der tale om 175 kommunale medarbejdere. Erling Tiedemann har takket medarbejdere fra hjemmeplejen for deres omsorg. Han ved, flere vil indvende, at de er ansatte og betalte for at yde den omsorg, så det er ikke noget at takke for. Han mener, det er en sandhed med modifikationer, for man kan ikke betale sig fra at være åben og for at have hjertet med i sit arbejde. Det er en velsignelse at møde mennesker, der har øje for andres behov.

Med hjemmeplejen til hjælp gik det ok et par år, men så blev hustruens helbred markant dårligere. Efter flere akutindlæggelser mente sygehuspersonale og pårørende, at Erling Tiedemann snart måtte finde en anden løsning, for som nærmeste pårørende ville han ikke kunne blive ved med at holde til det. Udsigten til at hans hustru skulle flytte på plejehjem, fyldte Erling Tiedemann med dårlig samvittighed, og han kæmpede med en følelse af svigt. En bekendt, som også er fagperson indenfor demens, hjalp ham med at træffe den svære beslutning, og i dag bor hans hustru på plejehjem.

Mere oplysning er nødvendig

Erling Tiedemann ønsker for demenskoordinatorerne, at deres folkeoplysende rolle bliver styrket, så vi alle forstår, hvad demenssygdom er, og hvad den kræver af støtte og omsorg: ”Desværre er det ikke sikkert, at I vil blive prioriteret. I sundhedssystemet kan vi desværre fagligt udrette mere, end vi kan overkomme ressourcemæssigt.” Personligt ønsker han, at han selv tidligere havde været klar over, hvad der var under opsejling, så han kunne have reageret mere hensigtsmæssigt, da demenssygdommen ramte.

Erling Tiedemann slutter det rørende oplæg med et håb for sin hustru: ”Ægteskabet er en livslang, lykkelig kontrovers. Enhver kontrovers bør afsluttes med et kys. Jeg håber, at min kone ikke vil synke så langt ind i demensen, at hun ikke længere kan mærke og forstå, når hun får et kys”.